

JÓZEF ŁAKOTA

ur. 1936; Bełżyce

Miejsce i czas wydarzeń	Bełżyce, okres powojenny
Słowa kluczowe	Bełżyce, okres powojenny, powroty Żydów, Żydzi, stosunki polsko-żydowskie

Powroty Żydów po wojnie do Bełżyc

Wrócił, piekarz, miał w piwnicy piekarnię. Jeszcze przed egzekucją, wyrobił sobie paszport i wyjechał do Francji. Żona tego piekarza [zginęła w egzekucji], bo akurat pamiętam jak matka przyszła do okna, patrzy: „No znam – mówi – to piekarza żona.” i [ich] córka była tam, mieli jeszcze małe dziecko, to ona udusiła to dziecko, ta Żydówka. To dziecko płakało i tak go ścisnęła, żeby nie płakało, że zadusiła. Ten Żyd, [piekarz] w domu jak wyjeżdżał zabunkrował złoto. [Po wojnie] w tym domu mieszkał [ktoś inny], [ale] ten przyszedł do domu, [odnalazł] kryjówkę i chciał zabrać [złoto]. [Nowy właściciel] mu nie dawał, zaczęła się szarpanina, miał broń, postrzelił [piekarza] na klatce schodowej tam u siebie. Słysząc było u mnie ten strzał, tośmy polecili z bratem, patrzymy, ludzi tam się zleciało i tego Żyda sprowadzili. [Polak] wyskoczył z pepeszą z sieni, chciał go dobić, ale widzi, że ludzie [stoją], to wrócił z powrotem. Ludzie zatrzymali furmankę, Żyda położyły na furmankę i powieźli do szpitala. Takie głosy były, że został dobity pod szpitalem [przez nowego właściciela domu]. Tutaj go chciał dobić, ale nie mógł, to poleciał tam, bo wiedział, że zawieźli go do szpitala. [Ten Polak] to był biedny człowiek. Pamiętam, jak mieszkał w takiej chałupce, że kura przychodziła i do okna zaglądała, [a później] momentalnie pod Lublinem kupił działkę, pobudował [dom].

Władek Ferszman, Żyd miał trzynaście lat, [kiedy] poszedł do gospodarza paść krowy i ocalał [dzięki temu]. Po wyzwoleniu, temu gospodarzowi szkoda go było, rodziców nie ma, gdzie będzie się tułał. W dalszym ciągu tam go trzymał, do osiemnastego roku życia. Później taka ustawa wyszła, że który Żyd został, to mu wolno było sprzedać [działki i zabudowania], nawet po wuju czy po ciotce. Ten Władek tak zrobił, że cały rynek w Bełżycach sprzedał i wyniósł się do Danii.

Data i miejsce nagrania	2019-10-23, Bełżyce
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"